

fineste Selskab, det gamle Rigsraad, Eliten af al Dannelsje og Indsigt! Det var det, som lavede Loven efter Forberedelser, som havde været i 10 Aar, og derom siger det ærede Medlem: Tænk, om vi kom til at staa paa det ophøjede Standpunkt, hvorpaa de satte Toldloben den 4de Juli 1863. Dette, at vi kom til at staa paa det allerfineste Selskabs Standpunkt, siger det ærede Medlem, er en Absurditet og Umulighed; men det er virkelig en Urimelighed mod det gamle Rigsraad. Jeg tror, at det er et Standpunkt, som meget godt kan hævdes, og jeg gjentager, at jeg forstaar ikke, hvorledes det ærede Medlem kan mene, at ikke ogsaa Manden i Kjælderen skal faae sin Snaps billigere, naar han mener, at Manden paa 1ste Sal bør have sin Vin billigere; og hvorfor skulle ikke de, der spise Sukker, faae det billigere, naar de, der spise Figen, faae den billigere? Hvorledes kan det ærede Medlem mene, at der ikke er fuldstændig god Logik deri? Nu siger det ærede Medlem om Krigsskatten, at den moralske Side ved Sagen kan der ikke lægges Vægt paa; men deri tror jeg, at det ærede Medlem har fuldstændig Urret. Det ærede Medlem kan se af Motiverne, at der var Tale om en rent midlertidig Foranstaltning, og Lovforslaget blev ogsaa den Gang taget paa denne Maade. Under Krigen var der ingen af Ministrene, der havde Tid til at tænke paa det, og man fik derfor, som det fremgaar af Forhandlingerne, nogle Medlemmer til at overveie, hvorledes man bedst kunde tage fat paa at raade Bod paa de ved Krigen foraarjagede finantsielle Vanskeligheder. Disse enkelte Mænd vilde naturligvis ikke røre ved Noget, der angik deres egen Bedrift, og man udsandt da en Bestatningsmaade, hvorefter der kunde lægges forøgede Byrder paa Forbrugerne og paa den hurtigste og letteste Maade samle Pengene, og det ærede Medlem mener, at en Lov uden nogen som helst Forberedelse med Undtagelse af en kort privat Forhandling mellem enkelte Mænd, som den daværende Finantsminister, det ærede Medlem for Middelfart (Monrad), maatte bruge, og af hvis Overveielse den foreløbige Lov af 19de Februar fremsprang, og som senere, under en Periode, hvor vi sad med ganske andre Ting for, midt i de ulykkelige Fredspræliminærer af 1ste August 1864 udfom som Lov, skulde, uden at være bleven behandlet paa nogen som helst indgaaende Maade, hverken i Rigsraadets Folkething eller Landsting, kunne tænkes at være bleven staaende som et veddvarende fornuftigt, anerkjendt Grundlag for Toldafgiften eller som en Revision eller et Tillæg til den for-

udgaaende almindelige Toldlov. Det er aldeles urimeligt at forudsætte noget Saadant, og det er hverken i Forhandlingernes Ordlyd her eller i det andet Thing eller overfor Sagens egen Karakter berettiget at hævde dette. Men jeg skal fremhæve, at selv om den kunde have bestaaet i de første 3—4 Aar efter 1864 indtil 1868, saa havde vi dog i de 16 Aar, der følge efter, opkrævet ca. 48 Millioner, uden at vi havde behøvet en eneste Øre af dem for Statens Finantser, det er bevist paa anden Maade, og det er tydelig bevist, og vi have ladet Brændevinsdrifkerne, Sukkerpiserne og Kaffebrifkerne betale disse 48 Millioner, for at vi kunde kjøbe gamle Jernbaner derfor. Og saa mener det ærede Medlem, at det er en Absurditet og en Urimelighed, naar vi fra den 1ste April 1885 sige, at det, efterat de i 16 Aar have maattet betale mere for disse Forbrugsgjenstande, end de burde, er billigt, at de, saafremt vi ikke komme til en almindelig Revision, komme til at slippe for, hvad de i senere Aar have maattet betale for meget. Alt dette, der i hver Sætning, hver Linie, aander Ret og Retfærdighed for Statteborgerne, staar for min ærede Nabo her som en Absurditet og en Umulighed. Jeg siger, at skjøndt altsaa jeg kan gaae med til en Toldrevision, der ikke direkte gaar i denne Retning, altsaa kan tiltræde, hvad den ærede Ordfører derom har sagt, saa er der dog, selv om vi den 1ste April 1885 se dette træde i Kraft, se Krigsskatten hævet, ikke sket nogen Absurditet eller nogen Umulighed deri; ikke i fjerneste Maade. Vi kunne altsaa saelig meget vel følge det ærede Medlem fra Middelfart, ligesom vi mene, at det er politisk rigtigt at følge ham, for at Landet kan faae at se, hvorledes vi tage denne Sag herinde.

Rimestad: Det ærede Medlem, der nu fatte sig, roste sig i Begyndelsen af sit Foredrag af den profetiske Evne, han havde lagt for Dagen for 3 Aar siden, da han havde forudsagt, at al Ting nok skulde visne for det nuværende Ministerium. Jeg skal ikke betage det ærede Medlem Noget af hans Tilfredshed over denne profetiske Gabe, men jeg kan jo ikke negte, at jeg jo nok mener, at det ikke var forbundet med en saa overordentlig stor Vanskelighed for ham at være Profet i den Retning, da det jo var ham og hans Venner, det kom an paa med Hensyn til, hvorvidt Profetien skulde gaa i Opfyldelse eller ikke. Naar det beror paa En selv, om man vil foretage Noget eller inddlade at foretage Noget, er det ikke saa vanskeligt at profetere derom. Hvad iøvrigt angaar det ærede Medlems Jubileren over de tak-